

Dönem : 1

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 515

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı ve Konya Milletvekili Vefa Tanır ve 7 arkadaşı ile C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, 3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/525, 2/25, 2/155, 2/186)

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı (1/525)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 2024/4057

26 . 8 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 26 . 8 . 1963 tarihinde kararlaştırılan «Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü

Başbakan

GEREKÇE

Orta ve yüksek dereceli genel ve meslekî öğretim kurumlarının sayısı günden güne çoğalmakta, okul sayısı ile birlikte öğretmen ihtiyacı da şiddetle artmaktadır. Bir taraftan bu ihtiyacı karşılamak, diğer taraftan da maddi sebepler yüzünden mevcut öğretmenlerin görevlerinden ayrılmalarını önlemek üzere yeni tedbirlere lüzum görülmektedir.

Yalnız orta öğretim okullarında, 1962-1963 öğretim yılında haftada 12 868 ders saati boş geçmiş, 77 190 saat ders de meslekten olmıyan ücretli öğretmenler tarafından okutulmuştur.

Bu okullardaki öğretmen ihtiyacı 9976 ya yükselmiş bulunmaktadır.

Bu durum, Meslekî ve Teknik Öğretim okulları ile öğretmen okulları ve Bakanlığımıza bağlı çeşitli yüksek okullar için de vârittir.

1. Bu sebeple,
Meslekten olmayan öğretmen sayısını azaltmak,
2. Yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin gerçek emeklerini karşılıklı olarak maddi durumlarını bir dereceye kadar düzeltmek,
3. Asıl öğretmenle kapatılmayan dersler için daha kaliteli ücretli öğretmen bulmak.
4. Çeşitli okullarımızda bugüne kadar farklı olarak tatbik edilen ders ücretleri sistemini günün icaplarına uygun bir şekilde birleştirmek.

Amacıyla 1702 sayılı kanunun 3. maddesinin (bütün ek ve tadilleri ile), 3007 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ve aynı kanunun 6836 sayılı Kanunla değişik 7 ve 8 ncı maddelerini, 4274 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin 6234 sayılı Kanunla değişik 1 ncı fıkrasını ve 3829 sayılı Kanunun 14 ncü maddesini yürürlükten kaldırarak yeni hükümler getiren bu kanun tasarısının hazırlanması bir zaruret halini almıştır.

Tasarının 1 ncı ve 2 ncı maddelerinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okul öğretmenleri ile lise derecesinde bir öğrenim üzerine en az bir yıllık, beş yıllık meslek okulu öğrenimi üzerine en az iki yıllık bir meslek öğrenimi veren öğretim kurumları ve kursları öğretmenlerinin üçüncü maddede orta dereceli okullar genel bilgi, meslek ve atelye öğretmenlerinin, 4 ncü maddede Devlet Konservatuvarları esas ve yardımcı ders öğretmenleriyle genel bilgi öğretmenlerinin maaşlarına karşılık mecburi olarak ve ek olarak okutacakları ders saatleri tesbit edilmiştir.

Okullarında okutacakları ders saatini dolduracak kadar ders bulunmayan öğretmenlere daha az ders verilebileceği tasarının 5 ncı; her dereceli okullarımızda temininde güçlüklerle karşılaşılacak idarecilerin durumu 6 ncı maddesinde ele alınarak idareciliğin daha cazip bir hale getirilmesi temin edilmiştir.

Öğretmenler için bu kanunla tesbit edilmiş olan resmî ders miktarının aşılamayacağını 7 ncı maddede, meslekten öğretmen bulunmaması halinde geçici olarak atanacak ücretli öğretmenlerde aranacak nitelikler tasarının 8 ncı maddesinde belirtilmiştir.

Tasarının 9 ncü maddesiyle öğretmenlerin, kendilerine ek olarak verilecek görevlerden çekilmelerinin önlenmesine ve mesleğe 25 yıl emek vermiş öğretmenlerin yüklerinin hafifletilmesine çalışılmıştır.

Tasarının 10 ncü maddesinde her dereceli okullarda çalışan asıl ve ücretli öğretmenlere ödenecek ücret miktarı tesbit edilmiştir.

Tasarının 11 ncı maddesinde Millî Savunma dersi öğretmenlerine ödenecek ücretler ile bunlar hakkında 5044 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin son fıkrası hükümlerinin uygulanamayacağı tesbit edilmektedir.

12 ncı madde yabancı uyruklu öğretmenlerin atanması ile ilgilidir.

13 ncü maddede ücretli öğretmenliklerle yabancı uyruklu öğretmenlere ödenecek maaş karşılığı ücretlerin kazanılmış bir hak sayılmıyacağı belirtilmiştir.

14 ncü madde ödenecek ücretlerin 4178 sayılı Kanunun 1 ncı maddesi dışında bırakıldığını göstermektedir.

15 ncı maddede yürürlükten kaldırılan hükümler belirtilmiştir.

16 ve 17 ncı maddeler yürürlük hükümleriyle ilgilidir.

Konya Milletvekili Vefa Tanır ve 7 arkadaşının, İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/25)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimiz gerekçeyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygularımızla arz ve rica ederiz.

7.12.1961

Konya	Konya	Konya	Konya	Bolu	Bolu
V. Tanır	F. Özlen	İ. Kabadayı	S. Kuzucu	Z. Baltacıoğlu	K. Demir
		Samsun	Samsun		
		İ. Kılıç	M. K. Çilesiz		

1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanunun gerekçesi

Orta dereceli okulların günden güne artması ve bu okullarda çalışan öğretmenlerin türlü sebeplerle bu müesseselerden ayrılmaları yüzünden bazı dersler mesleki öğretmenlik olmayan kimseler tarafından okutulmaktadır.

Bu derslerin hiç olmazsa mühim bir kısmının meslekten olan öğretmenler tarafından okutulmasını temin maksadıyla 1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ekli kanun tasarısında belirtildiği şekil değiştirilmesi gereklidir.

Bu şekilde, isteyen öğretmene 30 saate kadar ders verilebilmesi ve halen meslekten olmayan kimseler tarafından okutulmakta olan bir kısım derslerin meslekten olan öğretmenler tarafından okutulabilmesi sağlanmış olacaktır.

Lüzumu halinde kendilerine haftada 12 saate kadar ilâve ders verilebilmesi için uhdelerinde idari vazife bulunan öğretmenlerin haftada okutacakları mecburi ders saatleri en az 4, en çok 6 saat olarak tesbit edilmiştir. Esasen bir çok öğretmenlerin derslerin boş geçmesini önlemek amacı ile kanun okutmakla mükellef olduğu 21-24 saatin üzerinde ders okuttukları memnuniyetle müşahade edilmektedir. Halbuki bu gün mer'î olan mevzuata göre orta dereceli okulların birinci devresinde ders okutan öğretmenlere 6, ikinci devresinde okutan öğretmenlere 9 saatten fazla okuttukları dersleri için teret ödenememektedir. İdareciler ise ancak 12 saatten fazla saate kadar ders okuttukları takdirde 6 saate karşılık ücret almaktadırlar.

Okulun gerek idari işlerinin ehemmiyeti ve gerekse öğretmen ihtiyacı da dikkate alınarak idarecilerimizin haftada en az 4, en fazla 18 saat ders okutmaları tanzim edilmiş bu suretle bir okul müdürüne 18 saat ders okuttukları takdirde bir öğretmenin aldığı ücret kadar ücret alma imkânı sağlanarak aradaki muvazene temin edilmiştir.

İlişik kanun teklifi Millî Eğitim Bakanlığınca bu yolda ötedenberi yapılagelen çalışmalardan ifade edilmek suretiyle arz edilen zaruretleri karşılamak üzere hazırlanmıştır.

KONYA MİLLET VEKİLİ VEFA TANIR VE 7 ARKADAŞININ TEKLİFİ

İlk ve orta tedarisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 1702 sayılı Kanunun 1880, 2517, 5991 ve 6837 sayılı kanunlarla değişik ve 3313 sayılı Kanunla bir fıkra eklenen 3 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Lise ve muadili okulların 2 nci devre öğretmenleri ihtisasları dâhilinde haftada 15 saat lise ve muadili okulların 1 nci devre öğretmenleri ve orta okullarla muadili okulların öğretmenleri, yine ihtisasları içinde haftada 18 saat ders ile mükellef tutulurlar. Bu suretle vazife alan öğretmenlere Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda veya diğer okullarda ihtisasları içinde olmak üzere ücret mukabilinde 6 saat ek ders verilebilir.

Bu mecburiyetler dışında, muvafakat ettikleri takdirde ücret karşılığında lise ve muadili okulların 2 nci devre öğretmenlerine 21 saate ilâve olarak haftada 9 saatlik, lise ve muadili okulların 1 nci devre öğretmenlerine ve orta okullarla muadili okulların öğretmenlerine 24 saate ilâve olarak haftada 6 saatlik daha ek ders verilebilir.

Teşkilâtı müsait olmayan okullarda öğretmenlere mecburi ders saatlerinden daha az ders verilmesi caizdir. Şu kadar ki, Millî Eğitim Bakanığı bu gibi öğretmenlerin mütebaki ders saatlerini uygun göreceği diğer orta dereceli okullarda ihtisasları içindeki derslerle tamamlayabilir.

Okutmakla mükellef tutulabilecekleri ders saatleri okulun teşkilâtı itibariyle tamamlanamamış olan öğretmenlere rızaları ile ve ücretle ihtisasları dışında ders verilmeside caizdir. Ancak ihtisasları içinde veya dışında bu dersler mukabilinde verilecek ücret miktarı lise öğretmenleri için haftada 15, ortaokul öğretmenleri için haftada 12 saatlik ücreti geçemez.

Uhdelerinde müdürlük, başmuavinlik, eğitim şefliği ve muavinlik bulunan öğretmenler haftada en az 4, en çok 8 saat ders okutmakla mükellef tutulurlar. Ancak öğretmen bulunmaması dolayısıyla lüzumu halinde kendilerine 8 saatten fazla olarak ihtisasları dışında rızaları ile haftada 12 saate kadar ücretli ders verilebilir.

Öğretmenlerin yukarıdaki fıkralara göre kabulüne mecbur oldukları vazifelerin her hangi birinden istinkâf etmeleri esas vazifelerinden istifa etmiş sayılmalarına mucibolur.

B) (A) bendine göre orta öğretim öğretmenlerinden, meslekten öğretmen bulunmaması halinde orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan memurlar ile ilkokul öğretmenlerinden yabancı dil dersleri için yabancı dil ile öğretim yapan lise ve muadili okul mezunlarından, resim dersleri için İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Resim Şubesi orta kısmı ile tatbiki Güzel Sanatlar Okulu mezunlarından, müzik dersleri için Devlet Konservatuarı Müzik Şubesi orta kısım memurlarından ve ev işleri dersleri için meslekî ve teknik öğretim kurullarında öğretmenlik yapmakta olanlardan orta öğretim okullarında ücretli ek ders kabul edenlere okutacakları beher ders saati için 6 liradan 10 liraya kadar ücret verilir.

Bunlardan memurlarla ilkokul ve kurs öğretmenlerine verilecek haftalık ders saati 8 saatten fazla olamaz.

Lüzumu halinde, resmî bir işi bulunmayan üniversite ve yüksek okul mezunları ile yabancı memleketlerde bu derecede öğrenim yapmış bulunanlar, 439 sayılı orta öğretim öğretmenleri Kanununun 7 nci maddesine göre, yeterlik belgesi alanlar yabancı dil dersleri için yabancı dille öğretim yapan lise ve muadili okullardan mezun olanlar, resim dersleri için İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi orta kısmı ile Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu mezunları, müzik dersleri için de Devlet Konservatuarı Müzik Şubesi orta kısmını bitirenler, geçici olarak ücretli öğretmen tayin edilebilirler. Bunlara okutacakları beher ders saati için 10 lira ücret verilir.

Ücretli öğretmenlere haftada 24 saatten fazla ders verilemez. Millî Eğitim Bakanığı lüzum gördüğü takdirde, kadrosundan ayıracağı maaş karşılığında orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan yabancı uyruklu olanlardan öğretmen çalıştırabilir.

Bu madde gereğince verilen ücretli öğretmenliklerle yabancı uyruğundaki öğretmenlere ödenecek maaşlar müktesep hak sayılmaz.

C) Orta öğretim öğretmenlerinin resmî ve özel okul ve müesseselerdeki haftalık ders saatleri toplamı 30 saati geçemez.

D) Öğretmenlikte 25 seneyi doldurmuş olanlar istekleri olmadıkça ilâve ders ile mükellef tutulamazlar.

MADDE 2. — 6837 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/155)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1702 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişikte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

22 . 2 . 1962

Y.T.P.	C.H.P.	A.P.	C.K.M.P.
Tunceli Senato	Kırklareli Senato	Aydın Senato	Bolu Milletvekili
Üyesi	Üyesi	Üyesi	
<i>Mehmet Ali Demir</i>	<i>Ahmet Naci Arı</i>	<i>Fikret Turhangül</i>	<i>Kâmil İnal</i>

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana Atatürk'ün (Muallimler, genç nesil sizin eseriniz olacaktır) sözünün gerçek değerini verebilmek için büyük bir feragat ve fedakârlıkla çalışan Türk öğretmenlerinin vazifelerine bugünkünden daha büyük bir azim, iman ve şevkle sarılabilmeleri yaşayışlarının günün şartlarına intibak ettirilmesi ile kaimdir. Milletçe topyekûn kalkınmamızın fikrî yönünü hazırlayan, Cumhuriyetimizin koruyucusu gençliğin, yetişme, yükselmesini sağlayan, yurdumuzun çağdaş medeniyet seviyesine en kısa zamanda ulaştırılmasında en büyük ödev ve sorumluluğu yüklenen ve yıllardır bu vazifeleri şevkle ifa eden Türk öğretmenlerinin çalışma zevkini teşvik, geçim endişelerini tatmin zamanı gelip geçmektedir.

Öğretmenlik meslekinin gün geçtikçe çekiçliğini kaybetmesi karşısında eğitim dâvamızı çözecek, başaracak yegâne unsur olan öğretmenin ihtiyaçlarının giderilmesi, endişesiz, huzur içinde yaşaması, okuması, okutması icabetmektedir. Türk istikbalinin en kıymetli varlığı ve teminatı genç nesillerimizi eğitecek, yetiştirecek öğretmenin bilgili, yetkili, ahlâklı olabilmesi de yarı endişesinin giderilmesi ve meslekin cazip hale getirilmesi ile mümkündür. Orta dereceli okullarda bugün için birçok dersler boş geçmekte öğretmenler arasında idareciliği kabul

etmemek yaygın hale gelmektedir. Sayıları günbegün kabarmış olan orta dereceli okullardan bilhassa maddi mülâhazalarla ayrılan ve başka sahalarda cazip şartları bulabilen öğretmenleri mesleklerinde tutabilmek için 1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ekli kanun tasarısı teklifimizde belirtildiği hale getirilmesi lüzumuna inanıyoruz. Buna göre :

a) Orta dereceli okullarda arzu eden öğretmene 30 saate kadar ders verilebilir ki, birinci devrede 18 saat, ikinci devrede 15 saat olan mecburi okutma süresinin dışındaki okutma saatlerinin beheri için ayrıca ders ücreti ödenmelidir.

b) Okullarda idareci sıkıntısını giderebilmek ve bu lüzumlu müessesenin varlığına halel getirmemek için de uhdelerinde idari vazife bulunan öğretmenlerin mecburi ders saatleri asgari 3, âzami 5 saat olmalı, gereği hallerde kendilerine haftada 15 saate kadar ilâve ders verilebilmelidir. Oysa ki; bugünkü mer'i mevzuata göre orta dereceli okulların birinci devresinde ders okutan öğretmenlere 6, ikinci devrede okutan öğretmenlere 9 saatten fazla okuttukları ders karşılığı için hiçbir ücret ödenmemektedir. İdareci öğretmenler ise 12 saatten fazla ders okuttukları takdirde ancak 8 saatlik ders karşılığı ücret almaktadırlar.

Öğretmen ihtiyacının giderilmesi, öğretmenin mesleke bağlanması, boş derslerin meslekten olmayan kimselerden ziyade meslek mensupları tarafından doldurulması, okulların idari işlerinin randımanla, istekle, ehemmiyetiyle mütenasip yürütülmesi zarureti karşısında bu kanun tasarısı ve teklifi hazırlanmıştır.

C. SENATOSU TUNCELİ ÜYESİ MEHMET ALİ DEMİR VE 3 ARKADAŞININ TEKLİFİ

İlk ve orta tedarisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 1702 sayılı Kanunun 1880, 2517 ve 6837 sayılı kanunlarla değişik ve 3313 sayılı Kanunla bir fıkra eklenen 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Lise ve muadili okulların ikinci devre öğretmenleri ihtisasları dâhilinde haftada 15 saat ders vermeye mecburdurlar. Bu mecburiyet dışında lüzum görüldüğü takdirde dairesi tarafından ücret karşılığı haftada 15 saati geçmemek üzere ek ders verilir.

B) Mensjelerine bakılmıyarak ortaokullarda ve muadili okullarda vazifeli öğretmenlere ihtisasları dâhilinde haftada 18 saat ders verilir. Lüzum görüldüğü takdirde ücret karşılığında dairesi tarafından haftada 12 saati geçmemek şartıyla ek ders verilir.

C) Bulunduğu okulda mecburi ders saatini doldurmayan öğretmenlere ihtisasları dâhilinde diğer okullarda mecburi ders saatleri doldurulur.

Ç) Lüzumu halinde öğretmenlere ihtisasları dâhilinde bulunduğu okulun haricindeki okullarda da mecbur tutuldukları ek ders saati kadar ders verilir.

D) Öğretmen ihtisası dâhilinde bulunan ve okullardaki boş ders saatlerini doldurmadan, ihtisası dışındaki derslerden her hangi bir okulda ders verilemez.

E) İdari bir vazifede bulunan öğretmenler (müdür, müdür yardımcısı ve şeflere) haftada asgari üç, âzami beş saat ders verilir. Beş saatin üzerinde 20 saate kadar ücret karşılığı ders verilebilir.

F) Öğretmenlerin lise ve muadili okullarla ortaokul ve muadili okullarda okutacakları haftalık ders saati 30 saati geçemez.

G) Öğretmenlere verilen ek ders saatlerini okutmadıkları takdirde asıl vazifelerinden istifade etmiş sayılırlar.

MADDE 2. — Liseler ve muadili okullarla ortaokullar ve muadili okullarda mevcut dersler brans öğretmenleri tarafından kapatılmadığı takdirde:

- A) İlkokul öğretmenlik şartlarını taşıyan ilkokul öğretmenlerine,
- B) Öğretmenlik şartlarını haiz memurlara,
- C) Yabancı dil ile öğretim yapan lise ve muadili bir okuldan mezun olanlara yabancı dil dersleri,

- Ç) Güzel Sanatlar Akademisiyle, Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu mezunlarına resim dersleri.
- D) Devlet Konservatuarı mezunlarına müzik dersleri.
- E) Tarım okulu mezunlarına tarım dersleri.
- F) Tekniker okulu mezunlarına birinci devrede fen dersleri.
- G) Ticaret lisesi mezunlarına sanat enstitülerinde defter tutma ve hukuk bilgisi dersleri.
- H) Meslekî teknik öğretim okullarında öğretmenlik yapanlara ev işleri dersi verilir.

Resmî bir vazifede bulunanlara mevzuubahis okullarda haftada 8 satten fazla ek ders verilmez. Haftada 30 saati geçmemek şartıyla ücretli öğretmen tâyin edilir. Ücretli öğretmenlere okutacağı her ders için saat ücreti olarak 7 liradan fazla ücret ödenmez.

Öğretmenlere ve öğretmenlik şartlarını haiz olanlara okutacakları her ders için on lira ücret ödenir.

Onbeş seneyi dolduran öğretmenlere arzu etmedikleri takdirde ek ders verilmez.

MADDE 3. — 6837 sayılı Kanun meriyetten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve üç arkadaşının, 3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 nci ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/186)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6, 8 nci maddeleri ile 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında kanun teklifi ve gerekçesi eklidir.

Gereğinin yapılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Tunceli
C. Senatosu Üyesi
Mehmet Ali Demir

Tunceli
Milletvekili
Vahap Kızıoğlu

Aydın
C. Senatosu Üyesi
Fikret Turhangül

Tunceli
Milletvekili
Fethi Ülkü

3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6, 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkındaki kanun tasarısına ait gerekçe

Yurdumuzun kalkınmasında büyük rolü olan sanayiın ihtiyacı için istenilen sayıda ve nitelikte eleman yetiştirmek üzere açılan orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okullarının günün ihtiyacına göre artırılmasına çalışılmıştır. Ancak, hayati önem taşıyan bu okullarda görev alan öğretmenlerin meslekten ayrılmaları önlenememiştir.

Bu okullardaki atelye öğretmenlerinin maaşları karşılığı okutmaya mecbur oldukları ders saatlerinin emsali öğretmenlere göre fazlalığı dolayısıyla görevlerinin ağırlığı, bunun dışında ek ücretle okuttukları derslere ait beher ders için verilen ücretin azlığı sebebiyle maddi bakımdan tatmin edilememeleri, serbest piyasa veya İktisadi Devlet Teşekküllerinde daha iyi ücretle daima iş bulabilmeleri bu öğretmenlerin ayrılmalarına başlıca sebep teşkil etmektedir.

Yalnız Erkek Teknik Öğretim okullarından, 1950 yılından bu yana 1 358 öğretmenin ayrılmış olması Bakanlığımızca karşılanması mümkün olmayan büyük bir boşluk meydana getirmiştir.

Öğretmen okullarından yeni mezun olan öğretmenlerin memuriyete başlangıç maaşları ile ilâve olarak fazla okuttukları derslerden aldıkları ücretlerin toplamı serbest piyasanın daha cazip teklifleri yanında çok düşük kaldığından bu durumdaki öğretmenlerden de mesleklerinden kısa zamanda ayrılanlar çok olmaktadır.

Halen okullarımızdan çoğunda yeteri kadar öğretmen bulunmadığı gibi bu okullardaki dersleri vermeye yetkili kimseler de verilen ders ücretini tatmin edici bulmadıklarından bu görevi kabul etmemektedirler. Bu sebeple açık olan öğretmensiz derslerin bu hususta ehliyetli elemanlar tarafından kapatılması da mümkün olmamaktadır.

Serbest piyasa ayarında verilecek ücretlerle öğretmenliği maddi bakımdan cazip hale getirmek suretiyle;

- a) Halen çalışmakta olan öğretmenlerin meslekten ayrılmalarını önlemek,
- b) Yeni mezun olan öğretmenlerin meslekte çalışmalarını sağlamak,
- c) Okullarda açık ders bırakılmaması ve bu derslerin daha ehliyetli olan ücretli öğretmenlerle kapatılmasına imkân bulmak,

Üzere, 6836 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması ve 3007 sayılı Kanunda gereken tadilatın yapılması için ekli kanun tasarısının hazırlanmasına zaruret görülmüştür.

Tasarının (A) fıkrasında :

Halen meslekî teknik öğretim okullarında, meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenleri lise derecesindeki devrelerde 15, ortaokul derecesindeki devrelerde 18 saat ders ve egzersiz almaya mükellef tutuldukları halde, atelye öğretmenlerinin, atelye dersi ve egzersiz saatleri toplamı 28 olarak tesbit edilmiştir.

Atelye dersi ve egzersiz çalışmaları da genel bilgi dersi kadar önemli, yorucu ve fazla gayreti icabettiren bir çalışmadır. Bu bakımdan atelye öğretmenlerinin okutmaya mükellef olacakları haftalık ders saatleri 24 saate indirilmiştir. Böylece menseleri bakımından tahsil dereceleri aynı olan genel bilgi dersleri öğretmenleri ile atelye öğretmenlerinin mesailerindeki büyük fark azaltılarak daha âdil bir duruma getirilmiştir.

Okullardaki atelye öğretmenlerinden ihtiyaç halinde meslek dersleri öğretmeni olarak da faydalanılması ve bu şekilde meslek dersi de okutacak atelye öğretmenlerinin mükellef tutulacakları haftalık ders sayısı bu hükme bağlanmıştır.

Öğretmeni bulunmayan açık derslerin, ücretle ders okutmaya istekli öğretmenler tarafından kapatılmasını sağlamak üzere genel bilgi dersi öğretmenlerinin, brans içi veya dışı ihtiyacı olarak okutabilecekleri ders sayısı artırılmıştır.

Uhdelerinde müdürlük, başmuavinlik ve muavinlik bulunan öğretmenlerin maaşları karşılığında haftada okutacakları ders sayısının âzami ve asgari hadleri ile tâyin edilmesi lüzumlu görülmüş ve bilhassa az öğretmenli okullarda bir kısım açık derslerin icabında bu idareci öğretmenler tarafından kapatılmasını, sağlamak üzere ücretle okutabilecekleri ders sayısı haftada 15 saate yükseltilmiştir.

Atelye şefleri, öğretmenlik görevinden başka atelyelerinin öğretim ve eğitim durumu ile de meşgul olmakta ve aynı zamanda yapılan bütün işlerin mesuliyetini de taşımaktadırlar.

Okulun genel durumuna göre mütedavil sermayeden milyonları bulan sipariş işlerin her türlü ihtiyacı ve muamelâtının da mesulü olan atelye şeflerine yaptıkları iş ile mütenasibolarak ücret

ödenilmesine zaruret görülmüş ve bu ücretler aylık 75 - 150 lira olarak tâyin edilmiştir.

(B) Fıkrasında :

Okullarda bütün dersleri kapatacak kadar öğretmen bulunmadığı hallerde açık bulunan bu derslerin menşeleri itibariyle ve ücretle kimler tarafından kapatılabileceği belirtilmiştir.

Gerekçenin başında açıklandığı üzere ücretli ders okutan öğretmenlerin mesailerini daha âdil bir şekilde değerlendirmek ve daha fazla ders okutmalarını teşvik ederek açık derslerin öğretmenler tarafından kapatılmasını sağlamak, bunun mümkün olmadığı hallerde derslerin daha ehliyetli kimseler tarafından kapatılması imkânlarını hazırlamak üzere, ders saati ücreti artırılmış ve bu miktar 10 liraya çıkarılmıştır.

3 sınıflı bir okuldaki ders saatlerinden bâzılarının sınıflar üzerine bölümü, 5-4-5- veya 3-3-3- şeklindedir. Bu derecelerin haftada 8 saate göre ayarlanıp bölünmesi mümkün olmadığından bu durumdaki dersleri okutan memur veya ilkökul öğretmenlerin haftalık okutabilecekleri ders saati 9 saate çıkarılmıştır.

C. SENATOSU TUNCELİ ÜYESİ MEHMET ALİ DEMİR VE 3 ARKADAŞININ TEKLİFİ

3007 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 nci maddeleri ile 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 3007 sayılı Kanununun 6836 sayılı Kanunla değişen 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

A) Meslekî ve Teknik Öğretim okullarında, lise derecesindeki devrelerin meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenleri haftada 15 saat ders ve egzersiz, ortaokul derecesindeki devrelerin meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenleri haftada 18 saat ders ve egzersiz atelye ve kurs öğretmenleri haftada 20 saat atelye dersi ve egzersiz almakla mükellef tutulurlar.

Atelye öğretmenlerine bu okullarda haftada 16 saate kadar meslek dersleri de verilebilir. Bu takdirde atelye öğretmenlerinin mükellef tutulacakları haftalık ders, egzersiz ve atelye saatleri toplamı 18 saati geçmez.

Bu suretle görevlendirilen meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenlerine buldukları okullarda veya aynı şehirdeki diğer meslek okullarında veya kurslarında Millî Eğitim Bakanlığınca ihtisaslara göre ve ücret karşılığında en çok 6 saat ek ders ve egzersiz, atelye öğretmenlerine de 20 saat ek atelye dersi ve egzersiz verilebilir.

Bu mecburiyetler dışında muvafakat ettikleri takdirde, ücret karşılığında, lise derecesindeki devrelerin meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenlerine 21 saat ilâve olarak haftada 9 saatlik, ortaokul derecesindeki devrelerin meslek ve genel bilgi dersleri öğretmenlerine 24 saat ilâve olarak haftada 6 saatlik daha ek ders ve egzersiz verilebilir.

Teşkilâtı müsaidolmayan okullarda öğretmenlere mecburi ders saatlerinde daha az ders ve egzersiz verilmesi caizdir. Şu kadar ki, Millî Eğitim Bakanlığı bu gibi öğretmenlerin mütebaki ders ve egzersiz saatlerini uygun göreceği diğer orta dereceli okullarda, ihtisaslara içindeki ders ve egzersizlerle tamamlanabilir.

Mükellef tutulabilecekleri ders ve egzersiz saatleri okulun teşkilâtı itibariyle tamamlanmamış olan öğretmenlere rızaları ile ve ücretle, ihtisaslara dışında ders ve egzersiz verilmesi de caizdir. Ancak, ihtisaslara içinde veya dışında olan bu ders ve egzersizler için verilecek ücret miktarı lise derecesindeki devre öğretmenleri için 15, ortaokul derecesindeki devre öğretmenleri için 12, atlye öğretmenleri için 20 saatlik ücreti geçmez.

Uhdelerinde müdürlük, başmuavinlik ve muavinlik bulunan öğretmenler haftada en az 3, en çok 5, müstakil akşam sanat okulları ile kurs mahiyetinde olan meslekî ve teknik öğretim okullarında

en az 8, en çok 12 saat ders ve egzersiz almakla mükellef tutulurlar. Ancak, öğretmen bulunmaması dolayısıyla lüzumu halinde kendilerine bu 8 ve 12 saatten fazla olarak ihtisasları içinde mecburen, ihtisasları dışında rızalarıyla haftada 12 saate kadar ücretli ders ve egzersiz verilebilir.

Atelye şeflerine öğretmenlik aylık ve ek ders ücretlerinden başka ayda 75 - 150 liraya kadar şeflik ücreti verilir.

Öğretmenlerin kabulüne mecbur oldukları görevlerin her hangi birini almaktan çekinmeleri esas görevlerinden de istifa etmiş sayılmaları mucibolur.

B) (A) bendine göre mesleki ve teknik öğretim okullarında meslekten öğretmen bulunmaması halinde genel bilgi dersleri, meslek dersleri veya atelye öğretmenliği vasıflarını haiz bulunan memurlarla ilköğretmen okulu mezunlarından, yabancı dil dersleri için yabancı dil ile öğretim yapan lise ve muadil okul mezunlarından, resim dersleri için İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Resim Şubesi orta kısmı ile tatbiki Güzel Sanatlar Okulu orta kısmı mezunlarından, müzik dersleri için Devlet Konservatuarı müzik şubesi orta kısım mezunlarından ücretle ek ders ve egzersiz alanlara, beher ders ve egzersiz saati için 10 liraya kadar ücret verilir. Bunlardan memurlarla halen ilköğretmeni olarak çalışmakta olanlara verilecek haftalık ders ve egzersiz saati 9 saatten fazla olamaz.

Lüzumu halinde, resmî bir işi bulunmayan genel bilgi dersleri, meslek dersleri veya atelye dersleri öğretmenliği vasıflarını taşıyan serbest meslek mensupları ile 439 sayılı Orta öğretim öğretmenleri Kanununun 7 nci maddesine göre yeterlik belgesi alanlar, yabancı dil dersleri için yabancı dille öğretim yapan lise ve muadil okullardan mezun olanlar, resim dersleri için İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi orta kısmı ile Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu orta kısmı mezunları, müzik dersleri için de Devlet Konservatuarı müzik şubesi orta kısmını bitirenler geçici olarak ücretli öğretmen tâyin edilebilirler. Bunlara beher ders ve egzersiz saati için 10 lira ücret verilir. Bu gibi ücretli öğretmenlere haftada 30 saatten fazla ders verilemez.

MADDE 2. — Bu kanunun 1 nci maddesi gereğince verilecek ücretler hakkında 4178 sayılı Kanunun 1 nci maddesi uygulanmaz.

MADDE 3. — 3007 sayılı Kanunun 6 ve 8 nci maddeleri ile 6836 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

Millî Eğitim Komisyonunun 1 nci raporu

Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Karar No. 24

Esas No. 2/25, 2/155, 2/186

11.10.1962

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafımdan komisyonumuza havale buyurulan Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, «İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki» 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi, yine aynı mahiyette Konya Milletvekili Vefa Tanır ve 7 arkadaşının kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 8 arkadaşının, 3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 nci ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldı-

rulması hakkında kanun teklifi teklif sahipleri ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Her üç kanun teklifi heyeti unumiyesiyle aynı mevzuu ihtiva ettiklerinden tevhidten görülmüşüne komisyonumuzca ittifakla karar verilmiştir.

Bu kanun tekliflerinin gerekçeleri, kanun başlık ve maddeleri her ne kadar aynı gayeye mâ-tuf ise de, bu kanun tekliflerinin daha anlaşılır bir duruma girebilmesi için yeniden bir gerekçe, kanun başlığı ve maddelerinin kaleme alınması zarureti komisyonumuzca ittifakla kabul edilmiştir.

Bugün orta dereceli okullarımızdaki öğretmen ihtiyacı, çekilen sıkıntılar herkesin malûmu-dur.

Orta dereceli okullarımızın günden güne artması, bu okullarımızda çalışan öğretmenlerimizin maddeten tatmin edilmemekten dolayı meslekten ayrıldıkları da bir realitedir. Bakanlık pek çok ortaokullarımızda meslekten öğretmen bulundurmaya imkânına bile sahip değildir.

Orta dereceli okullarımızın çoğunda dersler ya açık geçmekte veyahut da meslekten olmıyan kimseler tarafından kapatılmaktadır.

Meslekten olmıyan kimseler tarafından okutulan derslerin verimi kalite ve pedagojik nitelikle-rinin ne derece rasyonel olduğu cümlelerin malûmudur.

Bütün bunların neticesi olarak orta dereceli okullarımızda disiplin, kalite ve kantite mev-zuları her gün biraz daha bozulmaktadır.

Bu durumun yetişen gençlerimiz ve memleketimiz için tevlidedeeceği zararları da düşünmemiz iktiza eder.

Bu kanun teklifi ile okullarımızdaki derslerin hiç olmazsa mühim bir kısmının meslekten olan öğretmenler tarafından okutulması imkânı sağlanmış bulunmaktadır.

Ayrıca bu kanunla ek ders ücretlerini 10 liraya çıkarmak suretiyle emeklerinin karşılığı olarak öğretmenlerin maddi durumları kısmen takviye edilmiş olacaktır.

Yine bu kanunla orta dereceli okullarımızdaki durumları ayarlamakta ve okullarımıza ehliyetli idareciler bulmak imkânı sağlanmaktadır.

Bu kanun orta dereceli okullarımızın derst ve isteklerini kısmen hafifletiyorsada esas dâvayı temelinden halledebilecek vüsatte değildir.

Bu kanunla orta öğretimde ders okutan öğretmenlerin okuttukları ders sayıları arasında âdil bir görüş getirilmektedir.

Meslekten öğretmen bulunmaması halinde, orta dereceli okullarımızda ders okutabilecek eleman-ların tesbit ve tâyininde Bakanlığa geniş imkânlar sağlanmakta; yüksek, orta ve teknik öğretim okullarında öğretmenlerin okutacağı haftalık ders saatlerinin tesbit ve tâyininde yenilikler getiril-mektedir.

Kanun teklifinin Komisyonumuzdaki müzakeresi sırasında Maliye ve Millî Eğitim Bakanlığını temsilcilerinin, Komisyonumuz görüşlerine iştiraklerini şükranla karşılıyoruz.

Bütçe Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
İstanbul	Sakarya	Ordu	Ağrı
<i>T. Demirağ</i>	<i>B. Akdağ</i>	<i>Ş. Pehlivanoğlu</i>	<i>R. Polat</i>
Antalya	Artvin	Aydın	Aydın
<i>İ. Ataöv</i>	<i>S. Eminağaoğlu</i>	<i>M. Gedik</i>	<i>M. Ş. Koç</i>
Çanakkale	Denizli	Erzurum	Giresun
<i>A. N. Akay</i>	<i>R. Şenel</i>	Bâzi maddeler hakkında söz hakkını muhafaza ediyorum	<i>N. Erkmən</i>
		<i>C. Dursunoğlu</i>	

Giresun
N. Tirali

İstanbul
R. T. Burak

Manisa
S. Çağlar

Tekirdağ
T. Kut

Tunceli
V. Kışoğlu

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN BİRİNCİ RAPORUNA EKLİ DEĞİŞTİRİŞİ

1702 sayılı Kanununun 1880, 2517, 5991, 6837 sayılı kanunlarla değişen ve 3313 sayılı Kanunla bir fıkra eklenen 3 ncü maddesi ile 3007 sayılı Kanununun 6836 sayılı Kanunla değişen 7 nci maddesi ve 3829 sayılı Kanununun 14 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — A) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullarda çalışan öğretmenler haftada 12 saat ders okutmakla yükümlü tutulurlar.

Bunlar kendi okullarında veya dengi okullarda branşları dâhilinde haftada 6 saate kadar ücretle mecburi ilâve ders verebilir.

Bu mecburiyet dışında muvafakat ettikleri takdirde kendi okullarında, dengi okullarda veya orta dereceli okullarda daha 6 saate kadar ücretle ders verilebilir.

B) Yüksek teknik okullardaki atelye öğretmenleri haftada 20 saat ders okutmakla yükümlü tutulurlar. Bunlara haftada 16 saate kadar ücretle atelye ve meslek dersi verilebilir.

C) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullara meslekten eleman bulunmaması halinde, üniversite ve yüksek okul mezunları ile dengi yabancı yüksek veya üniversite mezunlarından bu müesseselere ücretli öğretmen atanabilir.

Ayrıca aynı niteliği taşıyanlardan resmî bir görevi bulunanlara haftada 8 saat, resmî görevi bulunmayanlara 12 saate kadar ücretli ders verilebilir.

D) Lise, ortaokul ve dengi okullar ile ilköğretmen okulları, meslekî ve teknik öğretmen okullarının genel bilgi ve meslek dersi öğretmenleri ihtisasları dâhilinde haftada 15 saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bunlardan orta dereceli okulların birinci devrelerinde ders okutan öğretmenlere, branşları dâhilinde, haftada 9 saate kadar; ikinci devrelerinde ders okutan öğretmenlere, branşları dâhilinde haftada 6 saate kadar ücretle ders verilebilir.

Bu mecburiyetler dışında, muvafakatları alınmak şartıyla, birinci devrede ders okutanlara daha 6 saat, ikinci devre ders okutanlara daha 9 saate kadar ücretle ders, ekzersiz ve eğitim faaliyetleri verilebilir.

E) Orta dereceli meslekî ve teknik öğretmen okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya aynı yerdeki diğer meslekî ve teknik eğitim okul ve kurslarında haftada 24 saat, akşam sanat okulları ile köy ve ilçe kursları öğretmenleri haftada 28 saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bunlara ayrıca ücret karşılığında 16 saate kadar atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

F) Teşkilâtî müsaidolmayan okullarda öğretmenlere mecburi ders saatlerinden daha az ders verilmesi caizdir. Millî Eğitim Bakanlığı bu öğretmenlerin geriye kalan ders saatlerini uygun göreceği diğer orta dereceli okullarda, branşları dâhilinde, tamamlatabilir.

G) Orta dereceli okullarda, öğretmenlere, istekleri ile, branş dışı olarak, ücret karşılığında, verilecek ders saati toplamı 15 saati geçmez.

H) Her çeşit orta dereceli okulların genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri resmî ve özel okullarda ve kurumlarda haftada 30 saatten fazla ders alamazlar.

MADDE 2. — Yüksek okullarda müdürlük, müdür başyardımcılığı, müdür yardımcılığı yapan öğretmenler haftada 4 saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bunlara branşları dâhilinde veya muvafakat ettikleri takdirde branşları haricinde, ücret mukabli, haftada 8 saate kadar ücretli ders verilebilir.

Orta dereceli okullarda müdürlük, müdür başyardımcılığı, eğitim şefliği, müdür yardımcılığı yapan öğretmenler haftada 5 saat ders ile yükümlü tutulurlar. Bunlara lüzum halinde haftada 15 saate kadar branşları dâhilinde veya muvafakat ettikleri takdirde branşları haricinde ücret mukabilinde, ek ders ve ekzersiz verilebilir.

Meslekî ve teknik okullardaki atelye şeflerine maaşlarından ve ek ders ücretlerinden başka ayda 75 ilâ 150 liraya kadar şeflik ücreti verilir.

MADDE 3. — Öğretmenlerin yukardaki maddelere göre kabulüne mecbur oldukları görevlerin her hangi birinden istinkâf etmeleri, esas vazifelerinden istifa etmiş sayılmalarını mücibolur.

Öğretmenlikte veya Millî Eğitim Bakanlığı hizmetinde 25 yılı tamamlayan öğretmenlere muvafakat etmedikleri takdirde ek ders verilemez.

MADDE 4. — Yüksek Okullarda ek ders okutanlara, okuttukları her ders saati için (15) lira; Her çeşit orta dereceli okullarda ek ders okutan öğretmenlere okuttukları her ders saati için (10) lira;

3829 Sayılı Kanununun 14 ncü maddesi gereğince Devlet Konservatuvarı öğretmenlerine, de okutacakları her ders saati için (10) lira ücret ödenir.

MADDE 5. — Millî Eğitim Bakanlığı lüzum gördükçe kadrosundan ayıracağı maaş karşılığında yabancı uyruğunda bulunanları öğretmen olarak çalıştırabilir.

MADDE 6. — Ücretli öğretmenler ve yabancı uyruklu öğretmenlere ödenecek maaş-ücret-kazanılmış hak sayılmaz.

MADDE 7. — 4274 sayılı köy okulları ve ilk öğretmen okulları teşkilât Kanununun köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki 6234 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile değiştirilen birinci bendinin (ders saati ücreti ile ilgili birinci fıkra hükümleri 3007 sayılı Kanununun 6, 8 nci maddeleri 6836 ve 6837 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Meslekten öğretmen bulunmaması halinde orta dereceli okullarda ücretle ders okutmak yetkisini haiz olanları Millî Eğitim Bakanlığı tesbit eder.

Bu gibilerden resmî bir görevi olanlara haftada (8), resmî görevi olmayanlara (24) saatte kadar ücretle ders verilebilir.

Bunlara okuttukları her ders saati için (7) lira ücret ödenir.

MADDE 8. — Bu Kanun yayımını takip eden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu Kanunu Millî Eğitim ve Maliye Bakanları yürütür.

Millî Eğitim Komisyonunun 2 nci raporu

Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. 1/525, 2/186, 2/155, 2/25

Karar No. 60

23.9.1963

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza havale edilen, Millî Eğitim Bakanlığımıza bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ücretleri hakkında kanun tasarısı, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzare edildi.

Daha önce; C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve üç arkadaşının, İlk ve orta terisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/155), aynı mahiyette Konya Milletvekili Vefa Tanar ve 7 arkadaşının (2/25), Mehmet Ali Demir ve 8 arkadaşının, 3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında Kanun (2/186) teklifleri, komisyonumuzca tetkik edilmiş olup 24 numaralı kararımızla 11.10.1962 tarihinde Bütçe Komisyonuna havale edilmişti. Tasarı ile hemen hemen aynı konuda olan bu kanun teklifleri halen Plân Komisyonu tarafından bir karara varılmadığı anlaşıldığından komisyonumuz, evvelki verilen kararlar yeni verilecek kararı birleştirmek gayesi ile adı geçen dosyaları istemiştir.

Komisyonumuza intikal eden bu dosyaların, tekrar tasarı ile birlikte görüşülmesine komisyonumuz karar vermiştir.

Müzakereye esas olarak alınan Hükümet teklifinin gerekçesi komisyonumuzca benimsenmiş, ancak aşağıda izah edeceğimiz sebeplerle kanun tasarısının metninde bazı değişiklikler yapılarak kabul edilmiştir.

1. Tasarının 3 ncü maddesinin (B) fıkrasında, orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları atelye öğretmenleri ile akşam sanat okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya diğer meslekî ve teknik okul ve kurslarında maaşları karşılığı haftada yirmi dört saat okutmak mecburiyetini derpiş etmektedir. Geriye kalan onaltı saatlik mecburi ücretli ders saati ile ihtiyari bırakılan dört saatlik ki (ceman 44 saati doldurmaktadır.) öğretmenin takatının üstünde bir mesai icabettireceği göz önünde tutularak ve Bakanlığın 40 saat üzerinden bir program hazırlamakta olduğu mütalâasını da dikkate alarak bu öğretmenlerin maaşları karşılığı yirmi saat okutmaları, geriye kalan mecburi ders saatinin de yirmiyeye çıkarılmasını ve yeni program uygulanmaya kadar da geriye kalan dört saatin ücretli ve ihtiyari olması uygun görülmüştür. Yine aynı fıkranın dördüncü satırında (Köy ve ilçe kursları öğretmenleri) nin okutmakla yükümlü oldukları derslerin miktarını açıklarken Millî Eğitim Bakanlığımıza bağlı bölge kurslarının da mevcudiyeti hatırlanmış, onların da bu bölümde zikri uygun görülmüştür. Bu duruma göre (B) fıkrası aşağıdaki şekli almıştır.

«Orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları ve atelye öğretmenleri ile akşam sanat okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya diğer dengi meslekî ve teknik okul ve kurslarında maaşlarına karşılık haftada (20) saat atelye ve meslek dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere ayrıca haftada (20) saate kadar mecburi, (4) saat de ihtiyari olarak ücretle ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

Köy, ilçe ve bölge kursları öğretmenleri haftada (28) saat atelye dersi okutmakla yükümlü tutulurlar.

«Bunlara ayrıca haftada (16) saate kadar ücretle ek atelye dersi verilebilir.»

2. Beşinci maddenin son kısmında, (Millî Eğitim Bakanlığının mecburi ders saatlerinden daha az miktarda ders saati verilen öğretmenlerin mütebaki ders saatlerini munasip göreceği diğer dengi okullarda ihtisasları içindeki derslerle tamamlatabilir) cümlesindeki «tamamlatabilir» keli-

mesini hükme ihtiyari bir mâna verir durumda görüldüğünden bu kelimenin daha katiyet ifade edebilmesi için «tamamlatır» şeklinde düzeltilmiştir.

3. Onuncu maddenin birinci bendinde «mühendis yetiştiren teknik okullarda her ders saati için gündüz yirmi, akşam yirmibeş; orta dereceli» sözünden sonra okullarla beraber meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kursların da aynı hüküm içinde mütalâa edilmeleri gerektiğinden cümleinin o kısmına «okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda» deyimini ilâve etmek zarureti hâsıl olmuştur. Aynı maddenin dördüncü bendinin son cümlesinde «orta dereceli okullarda» derken «okullarda» kelimesinin yerine «okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda» ibaresi konması gerekli görülmüştür.

Aynı madde de öğretmenlerin alacağı ücretin miktarını ifade eden kelimenin yanında bulunan «kadar» kelimesi bir nevi tavan tesbiti mânâsında anlaşılır görüldüğünden madde içinde bu kelime kaldırılmıştır.

Maddenin beşinci bendinde seflere verilecek seflik ücreti tâyin edilirken yalnız meslekî ve teknik okullardan bahsedilmiş, bunlarla birlikte mütalâa edilmesi gereken kurumlardan söz edilmiştir. Bu münasebetle «meslekî ve teknik okullardaki» sözü «meslekî ve teknik okul ve kurumlardaki» şeklinde değiştirilmiştir.

4. Tasarının 11 nci maddesi, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okutulan millî savunma dersinin adı millî güvenlik bilgisi dersi olarak değiştirildiğinden ve yine tasarıda askerî memurların da bu dersin öğretmenliğine atanabilecekleri yazılı bulunmasına rağmen, kanunen askerî memurların bu dersi okutamayacakları sabidolduğundan gerekli değişikliğin yapılmasına ve bu güvenlik bilgisi dersi öğretmenlerinin Genel Kurmay Başkanlığına yapılan yönetmelik esaslarına göre atanmaları lüzumlu olduğuna göre maddede bu hususun da belirtilmesi uygun görüldüğünden, madde aşağıdaki şekli almıştır.

«Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda millî güvenlik bilgisi dersi öğretmenliğine, Genelkurmay Başkanlığına yapılan yönetmelik esaslarına göre atanacak subaylara bu okullarda okutacakları her ders saatleri için on lira ücret verilir. Bu gibiler hakkında 7 . 5 . 1947 tarih ve 5044 sayılı Kanunun 4 nci maddesinin son fıkrası hükümleri uygulanamaz.

5. Tasarının 16 nci maddesi, yürürlük hükmünü ifade eden bu madde bilhassa akşam okullarının, ücret azlığı sebebiyle öğretmen bulamamaları göz önünde tutularak bu okullara ait hükmün biran önce yürürlüğe girmesini komisyonumuz uygun mütalâa ederek maddeyi aşağıdaki şekle koymuştur.

«Bu kanunun ders sayıları ile ilişkin hükümleri yayımı tarihinden, Akşam okulları hakkındaki hükümleri yayımını takibeden ay başından itibaren, Diğer ücretlerle ilgili hükümleri 1 . 3 . 1964 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.»

6. Tasarının 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 17 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Niğde
M. Altınsoy

Başkanvekili
Tunceli
V. Kışoğlu

Sözcü
Tunceli
F. Ülkü

Adana
H. Aksay

Çanakkale
A. N. Akay
İmzada bulunamadı.

Denizli
R. Şenel
İmzada bulunamadı.

Erzurum
C. Dursunoğlu

Muğla
H. Baydur

Tekirdağ
T. Kut

Bütçe ve Plân Komisyonunun raporu

Millet Meclisi

Bütçe ve Plân Komisyonu

*Esas No. : 1/525, 2/25, 2/155,
2/186*

Karar No. : 207

21 . 10 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkındaki kanun tasarısı, aynı mahiyette oldukları cihetle Millî Eğitim Komisyonunca birleştirilmiş olan, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi M. Ali Demir ve üç arkadaşının (2/155), Konya Milletvekili Vefa Tanır ve 7 arkadaşının (2/25) ve M. Ali Demir ve 8 arkadaşının (2/186) sayılı kanun teklifleri, Millî Eğitim Komisyonu raporu Komisyonumuzca havale edilmiş olmakla Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Tasarı ve teklifler, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek, orta ve meslek okulları öğretmenlerinin haftalık mecburi ders saatleriyle mecburi ek ders saatlerini ve ihtiyari olarak alacakları ek ders saatlerini ve bunlara verilecek ücretleri tesbit etmektedir.

Halen yürürlükte olan mevzuat ile tasarının getirdiği yenilikler şu şekilde özetlenebilir .

1. Ortaöğretim okulları kültür dersleri öğretmenlerinin haftada okutabilecekleri âzami ders sayısı 24 ten 30 a çıkarılmıştır.
2. Ders ücretleri 5 liradan 10 liraya çıkarılmıştır.
3. Orta dereceli okul idarecilerinin maaşlarına karşılık okutmaya mecbur oldukları ders saati sayısı 6 saatten 12 saate çıkarılmıştır.
4. Orta dereceli okullardaki meslekten olmayan ücretli öğretmenlere ödenecek ücret 5 liradan 8 liraya çıkarılmıştır.
5. Millî Savunma dersi okutan subaylara ödenecek ders ücreti 2,50 liradan 10 liraya çıkarılmış okutacakları ders saati sayısı 10 saatten 8 saate indirilmiştir.
6. Akşam okullarında çalışan öğretmenlerin ücretleri yüksek okullarda 20, mühendis yetiştiren teknik okullarda 25, liselerde 15 lira olarak tesbit edilmiştir.
7. Devlet konservatuvarında ücretle ders okutan öğretmenlere orta kısımda esas dersler için 3 lira, yardımcı ve genel kültür dersleri için 2 lira, yüksek devrede esas dersler için 4, yardımcı ve genel kültür dersi için 3 lira ücret verilmekte idi. Yeni tasarıya göre yüksek devre ders öğretmenlerine atananlar hangi devrede ders okutulursa okutsunlar 15 lira üzerinden ücret alacaklardır. Genel bilgi dersleri öğretmenleri de tâyin edildikleri devreye göre 10 veya 15 lira üzerinden ücret alacaklardır.
8. Yüksek okullarda ders okutan öğretmenlere ek olarak okutacakları her ders saati için ödenen ücret 15 liraya yükseltilmiştir.
9. Orta dereceli meslekî ve teknik okulları öğretmenlerinin haftada okutacakları âzami ders saati 40, köy ve ilçe kurslarında 44 saattir.
10. Kurslarda vazife alacak öğretmenlere ödenecek ücret 20 lira olarak tesbit edilmiştir.
11. Meslekî ve teknik öğretim atelye seflerine ödenecek ücret 75 ilâ 150 liraya yükseltilmiştir.

Öğretmenlerimizin çalışmalarını değerlendirmek, dolayısıyla terfiyelerini sağlamak, haftalık ders saatlerini artırmak suretiyle boş saatleri kapatmak ve böylelikle mesleki öğretmen olmayanlara ders verdirmek mecburiyetini azaltmak gibi önemli hususları sağlayacak olan tasarı Komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve Millî Eğitim Komisyonunun metni müzakereye esas tutularak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci maddenin (B) fıkrasında, yüksek dereceli meslek ve teknik okul öğretmenlerinin maaşları karşılığında okutacakları ders saati, diğer yüksek okul öğretmenleri ile çok farklı görüldüğünden, (16 saat atelye ve meslek dersi okutmakla yükümlüdürler) şeklinde değiştirilmiştir.

2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

3 ncü maddenin (A) bendinin birinci fıkrasının sonundaki (18 saat okutmakla yükümlüdürler) ibaresi (18 saat ders okutmakla yükümlüdürler) şeklinde, ikinci fıkranın başındaki (öğretmenler) kelimesi (öğretmenlere) ve ikinci satırdaki (verebilirler) kelimesi de (verilebilir) şeklinde vuzuh bakımından değiştirilmiştir.

(B) fıkrasına, tatbikatta bir anlaşmazlığı önlemek maksadiyle tatbikat öğretmenlerinin ilâvesi de lüzumlu görülmüştür.

4, 5, 6, 7 ve 8 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

9 ncü maddede sağlık durumları müsaidolmayan öğretmenlerin sağlık kurulu raporiyle mecburi ek dersi almak mecburiyetinden, Bakanlık kararıyla muaf tutuldukları verilen izahattan anlaşıl-
mış ve madde aynen kabul edilmiştir.

10 ncü maddenin birinci fıkrasının ikinci satırındaki (ders saati), (her ders saati) şeklinde değiştirilmiş ve beşinci fıkradaki (kurumlarındaki) kelimesi geniş bir mâna ifade ettiğinden bu kurumların eğitim kurumları olmasının tasrih edilmesi faydalı görülmüş, (atelye şeflikleri) dışında şube şefliklerinin de mevcudolduğu dikkate alınarak fıkraya (şube) kelimesi ilâve edilmiştir.

11 nci maddede geçen (bu gibiler) tâbiri yerine (bunlar) tâbirinin kullanılması uygun görülmüştür.

12, 13 ve 14 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

15 nci madde ile, 6836 sayılı Kanun hükümleri de yürürlükten kaldırılmaktadır. Halbuki 7143 sayılı Kanunla, Tarım Bakanlığına bağlı okullarda da 6836 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı derpiş edilmiş bulunduğundan mezkûr kanunun yürürlükten kaldırılmasıyla Tarım Bakanlığına bağlı okulların durumlarında bir boşluk husule gelmiştir.

Bu durumu telâfi etmek ve Tarım Bakanlığına bağlı okullarda da bugün olduğu gibi Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullardaki statüyü aynen tatbik etmek gayesiyle 7143 sayılı Kanun 15 nci maddeye ithal edilerek yürürlükten kaldırılmış ve bu kanunun hükümlerinin Tarım Bakanlığına bağlı okullarda da tatbik edileceği hakkında maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen kanun tasarısı, öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Yozgat V. Uyar	Ankara M. Ete
Artvin S. O. Avca	Aydın O. Apaydın	Aydın İ. Sezgin	Balıkesir A. A. Bolak
Çanakkale Ş. İnan	Gümüşane S. Savacı	İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kars K. Okyay
Kastamonu S. Keskin İmzada bulunamadı.	Maras E. Kaplan	Mardin Ş. Aysan	Sinop M. Alicanoğlu
	Trabzon A. Şener		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — A) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullar öğretmenleri maaşları karşılığı olarak haftada oniki saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere, okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde haftada altı saate kadar ücretle mecburi ek ders verilebilir. Bu mecburiyet dışında muvafakat ettikleri takdirde kendilerine okullarında, dengi veya orta dereceli resmî ve özel okullarda altı saate kadar daha ücretle ek ders verilebilir.

B) Yüksek dereceli meslek ve teknik okulları atelye öğretmenleri maaşları karşılığı olarak haftada yirmi saat atelye dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bunlara, haftada onaltı saate kadar ücretle mecburi ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

C) Yüksek dereceli okullar asistanları ilgili ders öğretmenin muvafakatı ve bölüm öğretmenlerinin kararı ile haftada altı saate kadar ders okutabilirler. Bunlara, hiç bir okulda ücretli ek ders verilemez. Ancak yönetmeliklerinde saptanmış bulunan ödevlerine karşılık kendilerine aylıklarından başka her ay iki yüz lira verilir.

Bilimsel özelliği olan ve özel kanunla kurulan yüksek öğretim kurumları öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkındaki hükümler saklıdır.

MADDE 2. — Lise derecesinde bir öğrenim üzerine en az bir yıllık, her yıllık meslek okulu öğrenimi üzerine en az iki yıllık bir meslek öğrenimi veren öğretim kurumları ve kursları öğretmenleri hakkında birinci madde hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — A) Orta dereceli okulların ikinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde haftada onbeş; birinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri de maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde onsekiz saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere, okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde haftada altı saate kadar ücretle mecburi ek ders verilebilir. Bu mecburiyet dışında muvafakatleri ile okullarında, resmî ve özel dengi okullarda ikinci devre öğretmenlerine dokuz, birinci devre öğretmenlerine altı saate kadar daha ihtisasları içinde ücretle ek ders ve ekzersiz çalışmaları verilebilir.

Birinci devre öğretmenlerinden olup da okuttukları derslerin tamamı veya çoğu ikinci devreden verilenlerin ders sayılarının tesbitinde ikinci devre öğretmenleri gibi işlem yapılır.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — A) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullar öğretmenleri maaşları karşılığı olarak haftada oniki saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere, okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde haftada altı saate kadar ücretle mecburi ek ders verilebilir. Bu mecburiyet dışında muvafakat ettikleri takdirde kendilerine okullarında, dengi veya orta dereceli resmî ve özel okullarda altı saate kadar daha ücretle ek ders verilebilir.

B) Yüksek dereceli meslek ve teknik okulları atelye öğretmenleri maaşları karşılığı olarak haftada onaltı saat atelye ve meslek dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bunlara, haftada onaltı saate kadar ücretle mecburi ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

C) Yüksek dereceli okullar asistanları ilgili ders öğretmeninî muvafakati ve bölüm öğretmenlerinin kararı ile haftada altı saate kadar ders okutabilirler. Bunlara, hiçbir okulda ücretli ek ders verilemez. Ancak yönetmeliklerinde saptanmış bulunan ödevlerine karşılık kendilerine aylıklarından başka her ay iki yüz lira verilir.

Bilimsel özerkliği olan ve özel kanunla kurulan yüksek öğretim kurumları öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkındaki hükümler saklıdır.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — A) Orta dereceli okulların ikinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde haftada (15), birinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri de maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde (18) saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde haftada (6) saate kadar ücretle mecburi ek ders verilebilir. Bu

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — A) Orta dereceli okulların ikinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde haftada (15), birinci devre genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri de maaşları karşılığında ve ihtisasları içinde (18) saat okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenler, okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde haftada (6) saate kadar ücretle mecburi ek ders verebilirler. Bu

Hü.

B) Orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları atelye öğretmenleri ile akşam sanat okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya diğer meslekî ve teknik okul ve kurslarında maaşları karşılığı haftada yirmidört saat; köy ve ilçe kursları öğretmenleri de haftada yirmisekiz saat atelye dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bunlara, ayrıca haftada onaltı saate kadar ücretle mecburi ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz çalışmalarını verilebilir.

MADDE 4. — Devlet konservatuvarları yüksek devre ders öğretmenleri maaşları karşılığı haftada sekiz, yardımcı ders öğretmenleri haftada on, orta devre esas ders öğretmenleri haftada on, yardımcı ders öğretmenleri haftada oniki saat ders okutmakla yükümlüdürler.

Bunlardan, yüksek devre öğretmenlerine, okullarında veya dengi okullarda ihtisasları içinde altı, orta devre öğretmenlerine dokuz saate kadar ücretle mecburi ek ders, ayrıca muvafakat ettikleri takdirde konservatuvarda veya dengi resmî ve özel okullarda altı saate kadar da ücretle ek ders verilebilir.

Konservatuvar genel bilgi dersleri öğretmenleri hakkında tâyin edildikleri devreye göre birinci ve üçüncü maddeler hükümleri uygulanır.

MADDE 5. — Yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerine okullarında veya dengi okullarda maaşları karşılığı okutacakları ders saatini dolduracak kadar ders bulunmadığı takdirde daha az ders verilmesi caizdir.

Şu kadar ki, Millî Eğitim Bakanlığı mecburi ders saatlerinden daha az miktarda ders saati verilen öğretmenlerin mütebaki ders saatlerini münasip göreceği diğer dengi okullarda ihtisasları içindeki derslerle tamamlayabilir.

Orta dereceli okul öğretmenlerinden kendilerine ücretle mecburi ders verilmeyen veya kısmen verilebilenlerden ihtiyaç halinde ikinci devre öğretmenlerine haftada onbeş, birinci devre öğretmenlerine haftada oniki saate kadar muvafakatleri ile ihtisasları dışında ücretle ek ders verilebilir.

mecburiyet dışında muvafakatleri ile okullarında, resmî ve özel dengi okullarda ikinci devre öğretmenlerine dokuz, birinci devre öğretmenlerine altı saate kadar daha ihtisasları içinde ücretle ek ders ve ekzersiz çalışmaları verilebilir.

Birinci devre öğretmenlerinden olup da okuttukları derslerin tamamı veya çoğu ikinci devreden verilenlerin ders sayılarının tesbitinde ikinci devre öğretmenleri gibi işlem yapılır.

B) Orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları atelye öğretmenleri ile, akşam sanat okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya diğer dengi meslekî ve teknik okul ve kurslarında maaşlarına karşılık haftada (20) saat atelye ve meslek dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere ayrıca haftada (20) saate kadar mecburi, (4) saat de ihtiyari olarak ücretle ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

Köy, ilçe ve bölge kursları öğretmenleri haftada (28) saat atelye dersi okutmakla yükümlü tutulurlar.

Bunlara ayrıca haftada (16) saate kadar ücretle ek atelye dersi verilebilir.

MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerine okullarında veya dengi okullarda maaşları karşılığı okutacakları ders saatini dolduracak kadar ders bulunmadığı takdirde daha az ders verilmesi caizdir. Şu kadarki, Millî Eğitim Bakanlığı mecburi ders saatlerinden daha az miktarda ders saati verilen öğretmenlerin mütebaki ders saatlerini münasip göreceği diğer dengi okullarda ihtisasları içindeki derslerle tamamlar.

Orta dereceli okul öğretmenlerinden kendilerine ücretle mecburi ders verilemeyen veya

mecburiyet dışında muvafakatleri ile okullarında, resmî ve özel dengi okullarda ikinci devre öğretmenlerine dokuz, birinci devre öğretmenlerine altı saate kadar daha ihtisasları içinde ücretle ek ders ve ekzersiz çalışmaları verilebilir.

Birinci devre öğretmenlerinden olup da okuttukları derslerin tamamı veya çoğu ikinci devreden verilenlerin ders sayılarının tesbitinde ikinci devre öğretmenleri gibi işlem yapılır.

B) Orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları atelye ve tatbikat öğretmenleri ile akşam sanat okulları atelye öğretmenleri, okullarında veya diğer dengi meslekî ve teknik okul ve kurslarında maaşlarına karşılık haftada (20) saat atelye ve meslek dersi okutmakla yükümlüdürler.

Bu öğretmenlere ayrıca haftada (20) saate kadar mecburi, (4) saat de ihtiyari olarak ücretle ek atelye, meslek dersi ve ekzersiz verilebilir.

Köy, ilçe ve bölge kursları öğretmenleri haftada (28) saat atelye dersi okutmakla yükümlü tutulurlar.

Bunlara ayrıca haftada (16) saate kadar ücretle ek atelye dersi verilebilir.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millî Eğitim Komisyonunun 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Yüksek okullarda (yüksek devresi bulunan konservatuvarlar dahil) müdürlük, müdür başyardımcılığı, müdür yardımcılığı yapan öğretmenler haftada dört saate kadar ders okutmakla yükümlüdürler. Bunlara, ihtisasları içinde haftada sekiz saate kadar ücretle ders verilebilir.

Orta dereceli okullarda müdürlük, müdür başyardımcılığı, eğitim şefliği, müdür yardımcılığı yapan öğretmenler haftada altı saate kadar ders okutmakla yükümlüdürler. Bunlara, ihtisasları içinde veya muvafakat ettikleri takdirde ihtisasları dışında haftada oniki saate kadar ücretle ek ders ve ekzersiz verilebilir.

MADDE 7. — Öğretmenler için bu kanunla tesbit olunan âzami ders ve ekzersiz çalışmaları miktarı ek görev veya başka bakanlık ve kurumlar emrinde öğretmenlikler alınması şeklinde dahi olsa hiçbir suretle aşılamaz.

MADDE 8. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her dereceli okullara meslekten öğretmen bulunmaması halinde :

a) Yüksek dereceli okullara üniversite ve yüksek okul mezunları ile dengi yabancı üniversite ve yüksek okul mezunları,

b) Orta dereceli okullara orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyanlarla ilkökul öğretmenliği yapanlar ve ev işleri dersi için de meslekî ve teknik öğretim kurslarında öğretmenlik yapmakta olanlar,

Geçici olarak ücretle öğretmen atanabilirler.

Bunlardan, resmî bir görevi bulunanlara haftada sekiz, resmî görevi bulunmayanlardan yüksek öğretim kurumlarına atananlara oniki, orta dereceli kurumlara atananlara yirmidört saate kadar ders verilebilir.

MADDE 9. — Öğretmenlerin yukardaki maddelere göre kabulüne mecbur oldukları görevlerin her hangi birinden çekinmeleri esas vazifelerinden istifa etmiş sayılmalarını gerektirir.

Öğretmenlikte veya Millî Eğitim hizmetlerinde yirmibeş yılı tamamlayanlara muvafakat etmedikleri takdirde ek ders verilemez.

MADDE 10. — Yüksek okullarla ikinci maddede belirtilen okul ve kurslarda ücretle ek ders okutacak öğretmenlere bir ders saati için gündüz onbeş, akşam yirmi; mühendis yetiştiren teknik okullarda her ders saati için gündüz yirmi, akşam yirmibeş; orta dereceli okullarda her ders saati için gündüz on, akşam onbeş liraya kadar ücret ödenir. (Akşam öğretimi saat 17 den sonra başlayan öğretimdir. Cumartesi günü saat 14 ten sonra ve pazar günü yapılan öğretim de akşam öğretimi hükmündedir.)

Devlet konservatuvarları yüksek devre esas ders öğretmenliğine atananlar hakkında, okuttukları dersler hangi devrede olursa olsun, yüksek okul öğretmenleriyle ilgili ücret hükümleri uygulanır.

Millî Eğitim elemanlarının yetiştirilme ve geliştirilmesiyle ilgili olarak açılacak her çeşit kurslarda görev alacak öğretmenlere her ders saati için yirmi lira ücret ödenir.

Meslekten öğretmen bulunmaması halinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara geçici olarak atanan öğretmenlere her ders saati için yüksek okullarla ikinci maddede belirtilen okul ve kurslarda gündüz onbeş, akşam yirmi; mühendis yetiştiren teknik okullarda gündüz yirmi, akşam yirmibeş; orta dereceli okullarda sekiz liraya kadar ücret ödenir.

Millî Eğitim Ko.

kısmen verilebilenlerden ihtiyaç halinde ikinci devre öğretmenlerine haftada (15), birinci devre öğretmenlerine haftada (12) saate kadar muvafakatleri ile ihtisasları dışında ücretle ek ders verilebilir.

MADDE 6. — Tasarının altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Yüksek okullarla ikinci maddede belirtilen okul ve kurslarda ek ders okutacak öğretmenlere ders saati için gündüz onbeş, akşam yirmi; mühendis yetiştiren teknik okullarda her ders saati için gündüz yirmi, akşam yirmibeş; orta dereceli okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda her ders saati için gündüz on, akşam onbeş lira ücret ödenir. (Akşam öğretimi saat 17 den sonra başlayan öğretimdir. Cumartesi günü saat 14 ten sonra ve Pazar günü yapılan öğretim de akşam öğretimi hükmündedir.)

Devlet konservatuvarları yüksek devre esas ders öğretmenliğine atanmalar hakkında, okuttukları dersler hangi devrede olursa olsun,

Bütçe ve Plân Ko.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Yüksek okullarda ikinci maddede belirtilen okul ve kurslarda ek ders okutacak öğretmenlere her ders saati için gündüz onbeş, akşam yirmi, mühendis yetiştiren teknik okullarda her ders saati için gündüz yirmi, akşam yirmibeş, orta dereceli okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda her ders saati için gündüz on, akşam onbeş lira ücret ödenir. (Akşam öğretimi saat 17 den sonra başlayan öğretimdir. Cumartesi günü saat 14 den sonra ve pazar günü yapılan öğretim de akşam öğretimi hükmündedir.)

Devlet konservatuvarları yüksek devre esas ders öğretimine atanmalar hakkında, okuttukları dersler hangi devrede olursa olsun, yüksek

Meslekî ve teknik okullardaki atelye şeflerine maaşlarından ve ek ders ücretlerinden başka ayda (75 - 150) lira arasında şeflik ücreti verilir.

MADDE 11. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Millî Savunma dersi öğretmenliğine ek görev ile atanacak subay ve askerî memurlara bu okullarda okutacakları her ders saati için on lira ücret verilir. Bunlara haftada sekiz saatten fazla ders verilemez. Bu gibiler hakkında 7 . 5 . 1947 tarih ve 5044 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin son fıkrası hükümleri uygulanmaz.

MADDE 12. — Millî Eğitim Bakanlığı lüzum gördükçe yabancı uyruğunda bulunanları kadrosundan ayıracağı maaş karşılığında ücretle öğretmen olarak çalıştırabilir.

MADDE 13. — Ücretli öğretmenlikler ve yabancı uyruklu öğretmenlere ödenecek maaş karşılığı ücretler kazanılmış hak sayılmaz.

MADDE 14. — Bu kanuna göre ödenecek ücretler hakkında 4178 sayılı Kanunun 1. nci maddesi uygulanmaz.

MADDE 15. — 1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi (bütün ek ve tadilleriyle) 3007 sayılı Kanunun 6 ncü maddesi ve aynı kanunun 6836 sayılı Kanunla değişik 7 ve 8 nci maddeleri, 4274 sayılı Kanunun 46 ncü maddesinin 6234 sayılı Kanunla değişik birinci fıkrası ve 3829 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Millî Eğitim Ko.

yüksek okul öğretmenleriyle ilgili ücret hükümleri uygulanır.

Millî Eğitim elemanlarının yetiştirilme ve geliştirilmesiyle ilgili olarak açılacak her çeşit kurslarda görev alacak öğretmenlere her ders saati için yirmi lira ücret verilir.

Meslekten öğretmen bulunmaması halinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara geçici olarak atanan öğretmenlere her ders saati için yüksek okullarla ikinci maddede belirtilen okul ve kurslarda gündüz onbeş; mühendis yetiştiren teknik okullarda gündüz yirmi, akşam yirmibeş; orta dereceli okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda sekiz lira ücret ödenir.

Meslekî ve teknik okul ve kurumlarındaki atelye şeflerine maaşlarından ek ve ders ücretlerinden başka ayda (75 - 150) lira arasında şeflik ücreti verilir.

MADDE 11. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Millî Güvenlik Bilgisi dersi öğretmenliğine, Genelkurmay Başkanlığınca yapılan Yönetmelik esaslarına göre atanacak subaylara bu okullarda okutacakları her ders saatleri için on lira ücret verilir. Bu gibiler hakkında 7 . 5 . 1947 tarih ve 5044 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin son fıkrası hükümleri uygulanamaz.

MADDE 12. — Tasarının onikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının onüçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının ondördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının onbeşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Ko.

okul öğretmenleriyle ilgili ücret hükümleri uygulanır.

Millî Eğitim elemanlarının yetiştirilme ve geliştirilmesiyle ilgili olarak açılacak her çeşit kurslarda görev alacak öğretmenlere her ders saati için yirmi lira ücret verilir.

Meslekten öğretmen bulunmaması halinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarla geçici olarak atanan öğretmenlere her ders saati için yüksek okullarla ikinci madde de belirtilen okul ve kurslarda gündüz onbeş, mühendis yetiştiren teknik okullarda gündüz yirmi, akşam yirmibeş, orta dereceli okullarla meslekî eğitim merkezleri ve çeşitli kurslarda sekiz lira ücret ödenir.

Meslekî ve teknik okul ve eğitim kurumlarındaki atelye ve şube şeflerine maaşlarından ek ve ders ücretlerinden başka ayda (75 - 150) lira arasında şeflik ücreti verilir.

MADDE 11. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Millî Güvenlik bilgisi dersi öğretmenliğine, Genelkurmay Başkanlığınca yapılan yönetmelik esaslarına göre atanacak subaylara bu okullarda okutacakları her ders saatleri için on lira ücret verilir. Bunlar hakkında 7 . 5 . 1947 tarih ve 5044 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin son fıkrası hükümleri uygulanmaz.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — 1702 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi (bütün ek ve tadilleriyle), 3007 sayılı Kanunun 6 ncü maddesi ve aynı Kanunun 6836 sayılı Kanunla değişik 7 ve 8 nci maddeleri, 4274 sayılı Kanunun 46 ncü maddesinin 6234 sayılı Kanunla değişik birinci fıkrası, 3829 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi ve 7143 sayılı Kanun hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu kanundaki ders saatleri ve ücretleri ile şube şeflikleri ücretlerine mütâallik hükümler Tarım Bakanlığına bağlı her derecedeki okul öğretmenleri hakkında da tatbik olunur.

Hü.

MADDE 16. — Bu kanun akşam okulları hakkında yayımını takibeden ay başından, diğer okul ve kurslar hakkında 1 . 3 . 1964 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 17. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

26 . 8 . 1963

Başbakan <i>İ. İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>E. Alican</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>V. Pirinçcioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı V. <i>H. Dinçer</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sançar</i>	İçişleri Bakanı <i>H. O. Bekata</i>	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Öktem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seşkin</i>	Ticaret Bakanı <i>A. Oğuz</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Y. Azizoglu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztürk</i>	Tarım Bakanı <i>M. İsmen</i>	Ulaştırma Bakanı <i>İ. Ş. Dura</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Tu. ve Tanıtma Bakanı <i>N. Ardaçoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökay</i>	

Millî Eğitim Ko.

MADDE 16. — Bu kanunun ders sayıları ile ilişkin hükümleri yayımı tarihinden,

Akşam okulları hakkındaki hükümleri yayımını takibeden aybaşından itibaren,

Diğer ücretlerle ilgili hükümleri 1.3.1964 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 17. — Tasarının onyedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Ko.

MADDE 16. — Millî Eğitim Komisyonunun 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

